

11.4.2024

Menneen tukivuoden kertaus ja kyselytunti

Ehdollisuuden valvonta ja eläinten hyvinvointi

Sini Alakurtti, läänineläinlääkäri

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Ehdollisuus

Janne Ylijoki,

maaseutusihiteeri, Kuhmo

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Ehdollisuuden valvonta ja eläinten hyvinvointi

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintoviraston tekemä valvonta tiloilla (läänneläinlääkäri)

- Pääsääntöisesti otantavalvontaa

- Ehdollisuuden valvonta

- Painotettu ja satunnainen otos

- Eläinten hyvinvoinnin otantavalvonta

- = ei perustu epäilyyn, mutta otannassa käytetään riskiperusteisuutta
- Ruokavirasto koostaa otannan vuosittain
- Voidaan muuttaa tarkastuksella ehdollisuuden valvonnaksi, jos havaitaan puutteita ehdollisuuden vaatimuksissa

- Eläinten lääkitsemisen valvonta

- Otantavalvontaa, jota pyritään kohdistamaan riskiperusteisesti esimerkiksi lääkeluovutustiloille

Kunnaneläinlääkäarin tekemä valvonta tiloilla

- Yleensä epäilyyn perustuen
 - Kansalaisen tai toisen viranomaisen ilmoitus (ilmoitusvelvollisuus laajempi uuden hyvinvointilain myötä)
 - Aluehallintoviraston määräämänä aviin tulleen epäilyn perusteella
 - Teurastamo
 - Lantaisuus
 - Antibioottilöydös lihassa
 - Meijeri
 - Antibioottilöydös maidossa
 - (maidon haun keskeytys)
- Mahdollista myös, että liittyy esimerkiksi aluehallintoviraston projektiin = ei suoraa epäilyä säädösten rikkomisesta
 - EHL 78 § "Ruokavirasto voi määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten hyvinvointisäädösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. [Aluehallintovirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan tai määrätä virkaeläinlääkäarin tekemään tarkastuksia.](#)"

Valvontaeläinlääkäri
(kunnaneläinlääkäri)

- tarkastuskertomukset
- eläinten hyvinvointi
- maitohygienia
- määräyksestä lääkkeiden käytön tarkastus
- sivutuotteet

Antibiottilöydökset

- teurastamo
- meijeri

AVIn ehdollisuus

- tilakäynnit
- hallinnollinen laajennus

AVI tiedon välittäjänä

ELY

- hyvinvointikorvaus
- tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonta

Aluehallintovirasto

“

**Puute eläinten
hyvinvoinnissa
ei aina ole
ehdollisuuden
laiminlyönti**

Aluehallintovirasto

Ehdollisuuden valvonta

- Eläinten hyvinvointi
 - Kaikki kansalliset lakisääteiset hyvinvoinnin vaatimukset eivät ole ehdollisuuden vaatimuksia, esimerkiksi
 - Parsilehmien jaloittelu/laidunnus
 - Yli 6 kk:n ikäisten nautojen kuiva makuupaikka
 - Sorkkahoito
 - Häiriötilanteisiin varautuminen
 - Myös laiminlyönnit uusissa eläinten hyvinvointilain vaatimuksissa voivat johtaa tukiseuraamukseen
 - Vedensaanti, sairaskarsinat ja käsittelytilat
 - **Laiminlyöntien arviointiohjetta ei ole vielä julkaistu**
- Puutteet ehdollisuuden vaatimuksissa (tilakäynti)
 - Jos pystytään korjaamaan tarkastuksen aikana = kunnossa
 - Muutoin merkitään puutteeksi → seuraamus mahdollinen

“

**Koska
lääneläin-
lääkäri valvoo
samalla käynnillä
rinnakkain
montaa asiaa,
voivat
seuraamuksetkin
olla epäselvät**

Aluehallintovirasto

Tilalla tehtävä ehdollisuuden valvontakäynti

- Ehdollisuuden puutteista tukiseuraamusehdotus
 - Oma kuuleminen seuraamusehdotuksesta
- Lisäksi eläinten hyvinvoinnin puutteista normaali hallinnollinen pakkokeinoprosessi
 - Kuuleminen, kehotus, määräys, määräaika, uusintatarkastus
 - Uusintatarkastukset tulossa maksullisiksi!
- Tarvittaessa eläinten lääkitsemistä tai tuotantohygieniaa koskien omat kehotukset, määräykset tai kiellot

“

Tuloksia 2023

AVI:n ehdollisuuden valvonta 2023, Kainuu ja Pohjois-Pohjanmaa

- Tilalla tehtyjä tarkastuksia 23 kpl (nauta + sika)
- Hallinnollisia laajennuksia 20 kpl

Aluehallintovirasto

Laiminlyönnit 2023, tiloilla tehdyt tarkastukset

Valvontakysymys	Kunnossa	Puutteita/laiminlyönti	Vähäinen	Tahaton 1 %	Tahaton 3 %	Vakava 5 %
11.1.7 Vasikalla on asianmukainen, puhdas ja kuiva makuupaikka	10	2	0	1	1	0
11.1.17 Ilmanlaatu ja ilmankosteus ovat vasikoille sopivat	12	1	0	1	0	0
11.1.28 Vasikat saavat riittävästi ikäryhmälleen sopivaa, asianmukaista rehua	11	1	0	0	1	0
11.1.30 Vasikoiden saatavilla on riittävästi puhdasta vettä	11	1	0	0	1	0
11.3.1 Pitopaikan rakennukset ja laitteet ovat hyvässä kunnossa ja eläimille turvallisia	19	1	0	0	1	0
11.3.11 Ilmanlaatu ja ilmankosteus ovat naudoille sopivat	13	1	1	0	0	0
11.3.21 Naudat saavat riittävästi niille sopivaa rehua	19	1	0	0	1	0
11.3.8 Ulkona pidettävien eläinten eristämistä ja hoitoa varten on asianmukaiset tilat	12	1	0	0	1	0
9.7 Lääkityskirjanpitoa on pidetty säädösten edellyttämällä tavalla	18	1	1	0	0	0

Laiminlyönnit 2023, hallinnolliset laajennukset

Valvontakysymys	Puutteita/laiminlyönti	Vähäinen	Tahaton 1 %	Tahaton 3 %	Vakava 5 %	Vakava 10 %	Toistuva 7 %	Toistuva 10 %	Tahallinen
11.3.22 Nautojen saatavilla on päivittäin riittävästi vettä	8	0	2	4	1	0	0	1	0
11.3.21 Naudat saavat riittävästi niille sopivaa rehua	6	0	0	0	5	0	0	0	1
11.1.7 Vasikalla on asianmukainen, puhdas ja kuiva makuupaikka	5	0	1	3	0	0	1	0	0
11.3.7 Ulkotarhalle asetetut vaatimukset täyttyvät	5	1	0	2	2	0	0	0	0
11.3.4 Naudoilla on asianmukainen makuupaikka	4	1	0	3	0	0	0	0	0
11.3.24 Rehu ja juomavesi pysyvät puhtaina	3	0	1	1	0	0	0	0	1
9.7 Lääkityskirjanpitoa on pidetty säädösten edellyttämällä tavalla	3	1	0	2	0	0	0	0	0
11.1.28 Vasikat saavat riittävästi ikäryhmälleen sopivaa, asianmukaista rehua	2	0	0	0	1	0	0	1	0
11.3.19 Sairastuneista ja vahingoittuneista naudoista huolehditaan asianmukaisesti	2	0	0	1	1	0	0	0	0
11.5.15 Lampaat saavat riittävästi niille sopivaa rehua	2	0	0	0	1	0	0	0	1
9.13 Maidon säilytystilat on suojattu tuhoeläimiltä	2	1	0	1	0	0	0	0	0
11.1.12 Ryhmäkarsinoissa on riittävästi vapaata lattiatailaa	1	0	0	1	0	0	0	0	0
11.1.13 Ulkotarhalle asetetut vaatimukset täyttyvät	1	0	0	1	0	0	0	0	0
11.1.15 Lämpötila on vasikoille sopiva	1	0	0	0	1	0	0	0	0
11.1.24 Sairastuneista ja vahingoittuneista vasikoista huolehditaan asianmukaisesti	1	0	0	1	0	0	0	0	0
11.1.30 Vasikoiden saatavilla on riittävästi puhdasta vettä	1	0	1	0	0	0	0	0	0
11.3.20 Tilalla kuolleiden nautojen lukumäärästä pidetään kirjaa	1	0	0	1	0	0	0	0	0
11.5.18 Lampaiden saatavilla on päivittäin riittävästi vettä	1	0	0	1	0	0	0	0	0
9.11 Maidon jäähdytys- ja säilytysolosuhteet eivät heikennä maidon elintarviketurvallisuutta	1	0	0	0	1	0	0	0	0
9.3 Jätteitä ja vaarallisia aineita varastoidaan ja käsitellään siten, että estetään eläimistä saatavia	1	0	0	1	0	0	0	0	0
9.8 Sallitun eläinlääkkeen jäämien toteaminen	1	0	0	0	1	0	0	0	0

Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023 ja uudet ja muutetut valtioneuvoston asetukset

Uudistetut asetukset, nauta-asetus

- Valtioneuvoston asetus nautojen suojelusta (VnA 592/2010)
 - muutettu 13 § ja 17 §, muutoin jätetty voimaan
 - uusi asetus tulossa, mutta voi olla, ettei ehdi vielä v. 2024
- **13 § igluvasikkapoikkeus** "Naudan pysyvässä pitopaikassa on oltava jatkuvasti vettä eläimen saatavilla. Jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei kuitenkaan edellytetä silloin, kun vesi sääolosuhteiden takia jäätyy sellaisissa **vasikoiden siirrettävissä ulkokarsinoissa, joissa vasikalla on käytössään vain kevytrakenteinen säänsuoja.** Vasikalle on tällöin tarjottava **vettä** vähintään kolme kertaa päivässä."
- **17 §** parsilehmien ja -hiehojen jaloitteluvaatimus pidennetty **90 päivään**
 - Talviaikaista jaloittelua ei sittenkään vaadita, asetusta muutetaan vielä kevään aikana
 - 90 päivän jaloittelovelvoitteesta on toteutettava vähintään 60 päivää ajanjaksona 1.5.-30.9. Loput 30 päivää voidaan toteuttaa haluttuna ajankohtana vuoden aikana.
 - Soveltaminen alkaa 1.10.2024
 - Vapautus jaloittelusta myönnetään enintään **viideksi** vuodeksi kerrallaan ja enintään 31 päivään joulukuuta **2034**

Uudistetut asetukset, toimenpideasetus

- Uusi valtioneuvoston asetus eläimille tehtävistä toimenpiteistä ja keinollisen lisäämisen menetelmistä 1165/2023
 - 4 § Nupoutus ja sarven poisto (vanha nauta-asetus ristiriidassa tämän osalta)
 - Naudan sarvenaiheet saa tuhota kuumapoltolla **alle kahdeksan viikon ikäiseltä naudalta**
 - Sarvenaiheen saa tuhota eläinlääkäriammattin harjoittajan lisäksi myös 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu henkilö
 - Toimenpiteessä on **aina käytettävä eläinlääkäriammattin harjoittajan antamaa asianmukaista anestesiaa ja kivunlievitystä**
 - Naudan sarvet saa poistaa ainoastaan eläinlääkäriammattin harjoittaja. Toimenpiteessä on käytettävä asianmukaista anestesiaa ja kivunlievitystä.
 - 7 § Eläintenpitoon liittyvät välttämättömät toimenpiteet
 - Ylimääräisten vedinten poistaminen naudalta
 - Nenärenkaan asettaminen naudalle
 - Saa tehdä ainoastaan eläinlääkäri, on käytettävä asianmukaista kivunlievitystä
 - 9 § Keinosiemennys
 - Nautoja saa keinosiementää henkilö, joka on suorittanut kyseisen eläinlajin osalta keinosiementämisen ammattitaitovaatimukset sisältävän tutkinnon
 - Eläimen haltijan hallussa olevan naudon saa keinosiementää **eläimen haltija, tämän palveluksessa oleva tai** vuosiloma- tai sijaisapulomituksen aikana maatalousyrittäjien lomituspalvelulaissa (1231/1996) tarkoitettu **maatalouslomittaja**, jos tämä on suorittanut kyseisen eläinlajin keinosiementämisen ammattitaitovaatimukset sisältävän tutkinnon, tutkinnon osan tai sitä vastaavan koulutuksen.
 - 10 § Ultraus
 - Naudan rektaalisen ultraäänitutkimuksen **tiineyden tai munasarjojen tilan varmistamiseksi** saa tehdä eläinlääkäriammattinharjoittajan lisäksi henkilö, joka on suorittanut kyseisen eläinlajin osalta keinosiementämisen ammattitaitovaatimukset sisältävän tutkinnon

Laki eläinten hyvinvoinnista, käsittelytilat ja vedensaanti

- **38 §** Eläinten pysyvässä pitopaikoissa oltava käsittelyn kannalta välttämättömät tilat ja välineet ja tarvittaessa erilliset sairastilat
 - Sairaskarsinoiden määrää ei ole tällä hetkellä määritelty naudoille
 - Ei vaatimusta pysyvistä rakennelmista
 - Ei siirtymäaikaa, vaatimus ollut voimassa 1.1.2024 alkaen
 - Määräajat asian korjaamiseksi paikallisen valvojan viranomaisen harkinnassa
 - Käsittelyhäkkien toimitusajat voi olla pitkiä, kertakustannus suuri
- **21 §** Jatkuva vedensaanti
 - **Pysyvässä** pitopaikassa
 - Osan päivästä ulkoilevien/laiduntavien osalta: "Hoidossa olevien eläinten ruokinnassa ja juotossa on otettava huomioon **eläimen fysiologiset tarpeet** ja varmistettava, että eläin saa **sopivassa määrin** hyvälaatuisia ravintoa ja **vettä** tai muuta juotavaa."
 - Ei koske igluvasikoita
 - Ei koske vastasyntyneitä eläimiä, mutta selvää tulkintaa vastasyntyneestä ei ole
 - Viikon ikäinen ei ainakaan ole enää vastasyntynyt
 - Edelleen voimassa on nauta-asetuksen vaatimus jatkuvasta vedensaannista sairailta vasikoilla ja vasikoilla kuumalla ilmalla

Laki eläinten hyvinvoinnista, vasikan juotto

- **21 §** Ruokinta ja juotto
- Eläinten ruokinnassa ja juotossa on otettava huomioon eläimen fysiologiset tarpeet
- Ravinnon ja juotavan koostumuksen **ja tarjoamistavan** on vastattava eläimen fysiologisia tarpeita ja olennaisia käyttäytymistarpeita.

- Hallituksen esitys laiksi eläinten hyvinvoinnista (186/2022)
 - "Nisäkäslajien poikasilla puolestaan on voimakas tarve imemiseen, mikä tulisi ottaa huomioon poikasten ruokintaa järjestettäessä"

- Ottaakohan uusi nauta-asetus tähän kantaa?

Aluehallintovirasto

Ehdollisuus

Ajankohtaisinfo 11.4.2024

Janne Ylijoki

Esitys koostettu Ruokaviraston, Maaseutuverkoston ja MMM:n esityksistä

Ehdollisuuden tausta ja tarkoitus

- Ehdollisuus on vuodesta 2023 alkaen viljelijätukien maksamisen edellytys. Se määrittää vähimmäistason toimenpiteet, joista ei makseta erikseen korvauksia.
- Ehdollisuuden tarkoituksena on
 - 1) edistää kestäväää maataloutta tekemällä tuensaajat tietoisemmiksi vaatimuksista
 - 2) saada CAP vastaamaan paremmin yhteiskunnan odotuksiin.
- Ehdollisuus koostuu
 - 1) hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista (GAEC), jotka jäsenvaltio määrittelee strategiasuunnitelma-asetuksessa säädetyin perusteella
 - 2) lakisääteisistä hoitovaatimuksista (SMR), jotka ovat ympäristöä, kansanterveyttä, kasvien terveyttä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevia unionin lainsäädännön vaatimuksia.

Ehdollisuuden opas julkaistu www.ruokavirasto.fi/ehdollisuus

Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)

Ympäristö- ja ilmasto-SMR:t

SMR 1: Vesipuitedirektiivi (suojakaistat, fosforilannoitus)

SMR 2: Nitraattidirektiivi (typpilannoitus, lanta-analyysi, lannan varastointi, levitysajat)

SMR 3: Lintudirektiivi

SMR 4: Luontodirektiivi

SMR 7: EU:n kasvinsuojeluaineasetus (kasvinsuojelukoulutus, ruiskun testaus, hyväksytyt aineet)

SMR 8: Torjunta-ainedirektiivi

Maalajin ja viljavuusluokan tutkimus ehdollisuudessa

- Ehdollisuudessa maalajin ja viljavuusluokan analyysi vaaditaan, jos lannoittaa alaa.
- Maanäytteet on otettava niin, että ne edustavat kattavasti lannoitettavaa peruslohkoa.
 - 1 näyte/peruslohko, jos se edustaa kattavasti peruslohkoa
 - Jos lohkolla maalaji vaihtelee, otettava useampi näyte
 - Yhden näytteen tulee koostua useammasta osanäytteestä
 - Alle 0,5 ha lohkoista ei tarvitse olla näytettä, käytetään viereisen lohkon arvoja
- Lannoituksen perusteena hyväksytään korkeintaan 10 vuotta vanha viljavuustutkimus.
- Jos lohkosta on eri aikoina otettuja viljavuustutkimuksia, lannoituksen tulee perustua uusimpaan käytettävissä olevaan analyysitulokseen.

Lannoitus ehdollisuudessa

- Lannoitusehdot koskevat kaikkia tiloja
- Typpilannoitus lohko kohtaisesti kasvin, maalajin ja satotason perusteella
 - Liukoinen typpi huomioidaan
- Fosforilannoitus kasvin, maan viljavuuden (fosforiluokka) ja satotason perusteella
 - Kokonaisfosfori huomioidaan
 - Fosforintasaus mahdollista
 - Lantapoikkeusta voi soveltaa vielä 2024
- Kirjanpito lannoituksesta
- Lanta-analyysi viiden vuoden välein

Kasvinsuojeluaineet

- Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita
- Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen myyntipäällyksmerkintöjä
- Kasvinsuojeluaineiden käsittely ja varastointi sekä niiden pakkausten ja jäännösten käsittely oikein
- Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet testattu 3 vuoden välein
- Kasvinsuojelututkinto

Muut SMR:t

SMR 5: EU:n yleinen elintarvikeasetus (rehut ja rehualan toimijat, hygienia jne)

SMR 6: Hormonikieltodirektiivi

SMR 9: Vasikkadirektiivi (ternimaito, juomavesi, kytkentäkielto)

SMR 10: Sikadirektiivi

SMR 11: Yleinen tuotantoeläinten suojelua koskeva direktiivi (tuotantotilojen turvallisuus ym., lääkekirjanpito, sääsuoja ulkokasvatuksessa jne.)

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

GAEC 1 Pysyvän nurmen säilyttäminen

GAEC 2 Kosteikkojen ja turvemaiden suojeleminen ja ylimääräinen GAEC Muiden alojen suojeleminen

GAEC 3 Sängin polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä

- Raiviot ja muut 1.1.2023 jälkeen viljelyyn otetut alat: pysyvästi nurmella, kyntökielto
 - Turvemaille lisää vaatimuksia 2025:
 - maa-aineksen ottokielto, uusien avo-ojien kaivukielto
 - turvemaan pysyvän nurmen saa kyntää vain kerran neljässä vuodessa
-

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

GAEC 4 Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varrelle

- 3 m leveä, kasvipeitteinen, muokkaamaton
- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita

GAEC 5 Maanmuokkauksen hallinta maaperän köyhtymisen ja eroosion vaaran pienentämiseksi ottaen huomioon rinteiden kaltevuus

- Suojakaistat kuten edellisessä

GAEC 6 Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina

- Talviaikainen kasvipeite 33%
- Kesantojen maanpeite

Vähimmäismaanpeite

- 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10.-15.3.
 - Vaatimus ei koske pysyviä nurmia
- Alat ilmoitettava syysilmoituksella
 - Aito kasvipeite (esim. nurmi)
 - Sänki (esim. korjattu vilja tai kemiallisesti tuhottu nurmi)
 - Kevyesti muokattu
 - Kasvijäte (määrättyjen puutarhakasvien)
 - Muokattu tai kasvipeitteetön

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 1/2

- nurmikasvit ja ruokohelppi (ei pysyvä nurmi)
- viljojen, palkokasvien yms. sekä näiden seoskasvustojen **korjaamattomat kasvustot ja sänki**
- syyskylvöiset viljat sekä muut syyskylvöiset kasvit
- luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmet
- mansikka
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- kumina
- kerääjäkasvit ja välikasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- monimuotoisuuskasvit;
- viherkesannot
- suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 2/2

- Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sängen saa tuhota kemiallisesti.
- Nurmikasvien, palkokasvien yms. sekä näiden seoskasvustojen **alat, jotka on muokattu kevennetysti**, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen
- **muokkaamattomat alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä määrätystä puutarhakasveista**

Suojakaistat

- Jos peruslohko sijaitsee vesistön varrella, vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätettävä kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 metriä leveä suojakaista, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita
- Peruslohko ei sijaitse vesistön varrella, jos
 - pellon ja vesistön välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, joutotai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
 - pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla
- Vipu-palvelun kautta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistön varrella.

Suojakaistat

- Suojakaistan kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista. Kaistalla ei saa olla puuvartisia kasveja
- Suojakaistalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita
 - Poikkeustilanteissa kasvinsuojeluaineita voi käyttää kasvinsuojeluaineen käyttörajoitusten mukaisesti pesäketorjuntana
 - Poikkeustilanne on esimerkiksi vaikea rikkakasvitilanne, jos suojakaistalla esiintyy laajamittaisesti helposti leviäviä rikkakasveja, hukkakauraa tai muita haitallisia vieraslajeja.
- Kasvinsuojeluaineiden käyttöön suojakaistalla on haettava aina lupa ELY-keskuksesta.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

GAEC 7 Viljelykierto

Vuosittainen viljelykierto

- Yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua vuosittain 33 %:lla hallinnassa olevasta peltoalasta

Usean vuoden viljelykierto

- Samaa yksivuotista viljelykasvia enintään kolme vuotta peräkkäin

Ei viljelykiertovaatimusta:

- Peltoala korkeintaan 10 ha tai yli 75 % peltoalasta nurmea

Viljelykiertovaatimus ei koske tiloja:

- joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on nurmea, kesantoa tai palkokasveja
- joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria
- jotka ovat luomutuotannossa (luomuvalvontaan kuuluvat tilat)

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavien kasvien aloja:

- heinä- ja nurmirehukasvit
- monivuotiset kasvit
- kesannot
- peruna, sokerijuurikas, keräkaalit, sipulit, puna- ja keltajuurikas, porkkana

Viljelykierto

Vuotuinen viljelykierto:

- Vuodesta 2024 alkaen (jos ympissä kerääjäkasvi -> vuodesta 2023)
- Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta.
- Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja.
 - Näiden kasvulohkojen alasta 33% pitää vaihtua toiseksi kasviksi
- Viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle.

Kuva 1. Vuonna 2023 lohkoilla 1 ja 2 on yksivuotista kasvia. Viljelykiertovaatimus täyttyy vuonna 2024 kun 33% kasveista on vaihtunut toiseen (siniset kasvulohkot)

Vuosi	Lohko 1	Lohko 2
2023	Orange	Orange
2024	Blue	Orange

Viljelykierto

Usean vuoden viljelykierto:

- On toteuduttava ensimmäisen kerran kaikilla vuonna 2025.
- Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla enintään kolme vuotta peräkkäin.
- Yksivuotinen viljelykasvi:
 - Suomessa viljeltävä eri kasvisukujen maataloustuotantoon tarkoitettut yksivuotiset kasvit (esim. kaura, ohra, ruis, rypsi).
 - Ristikukkaiskasveihin (esim. nauris, lanttu), Koisokasveihin (esim. tupakka) tai Kurkkukasveihin (esim. kurkku, meloni, kurpitsa) kuuluvat yksivuotiset lajit.

Vuosi	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3
2022	Ohra	Ohra	Ohra
2023	Kaura	Ohra	Ohra
2024	Kaura	Kaura	Ohra
2025	Kaura	Kaura	Kaura

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

GAEC 8 Muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä käytettävän peltoalan vähimmäisosuus sekä maatalousmaan osalta maisemapiirteiden säilyttäminen ja pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana

Haitallisten vieraslajien torjuminen (hukkakaura, jättiputket)

GAEC 9 Kielto ottaa muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltuja pysyviä nurmia

Ehdollisuus: havaintoja ensimmäiseltä vuodelta

- Talviaikainen kasvipeitteisyys
 - satunnaisia puutteita syysilmoituksen perusteella
 - monitorointi vasta tulossa
 - Yleensä helppo noudattaa, mutta tarkkuutta vaaditaan kaikissa vaiheissa
- Lannoitus, maanäytteet, kasvinsuojeluaineet
 - valvottu peltovalvontojen yhteydessä
 - ei isoja puutteita
- Viljelykierto
 - ei koske nurmitiloja
 - Iso osa tiloista (joita vaatimus koskee) varautunut hyvin
 - jos ei ole ajoissa suunnitellut, voi tulla ongelmia

Ehdollisuus ja CAP:n tavoitteet

- Ilmastonmuutoksen hillintä
- Vesien ja maaperän suojelu
- Luonnon monimuotoisuus
- Kansanterveys ja kasvinterveys
- Sosiaalinen kestävyys

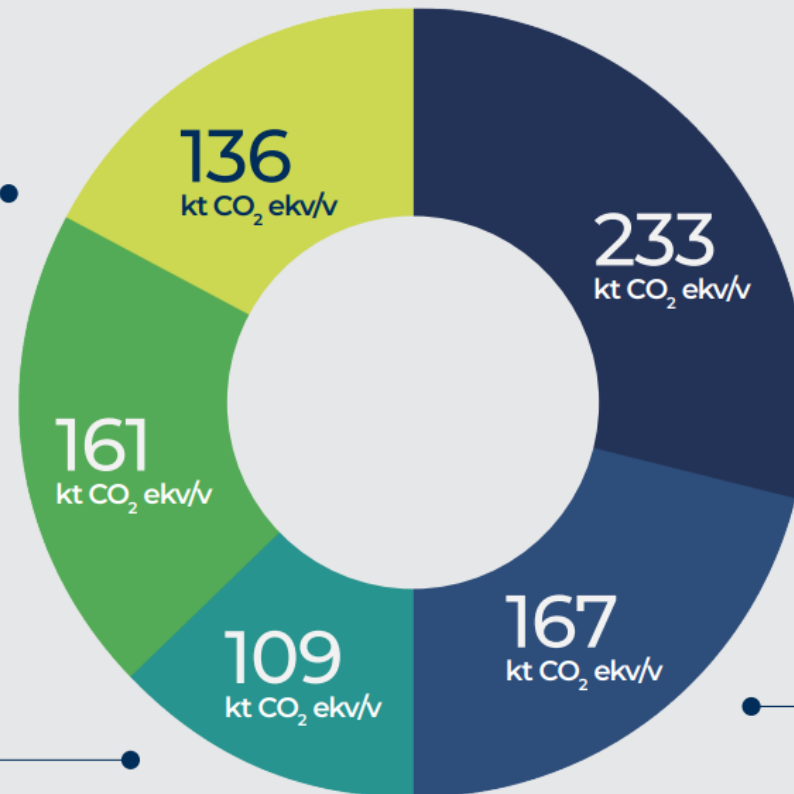

CAP:n toimenpiteet LULUCF-sektorin päästöjen vähentämiseksi; yhteensä 806 kt CO₂ ekv/v

Muut CAP:n toimenpiteet

Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet

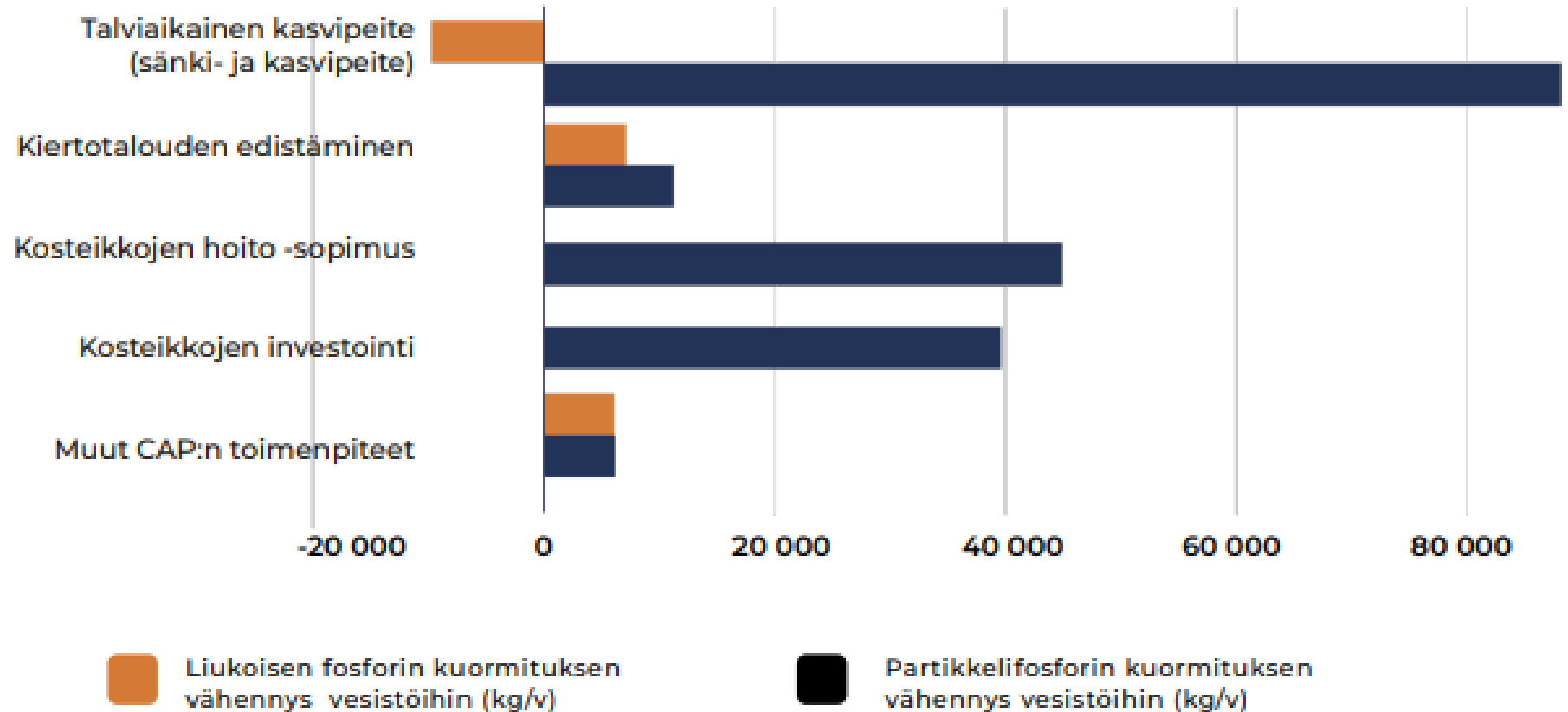
Maanparannus- ja saneerauskasvit

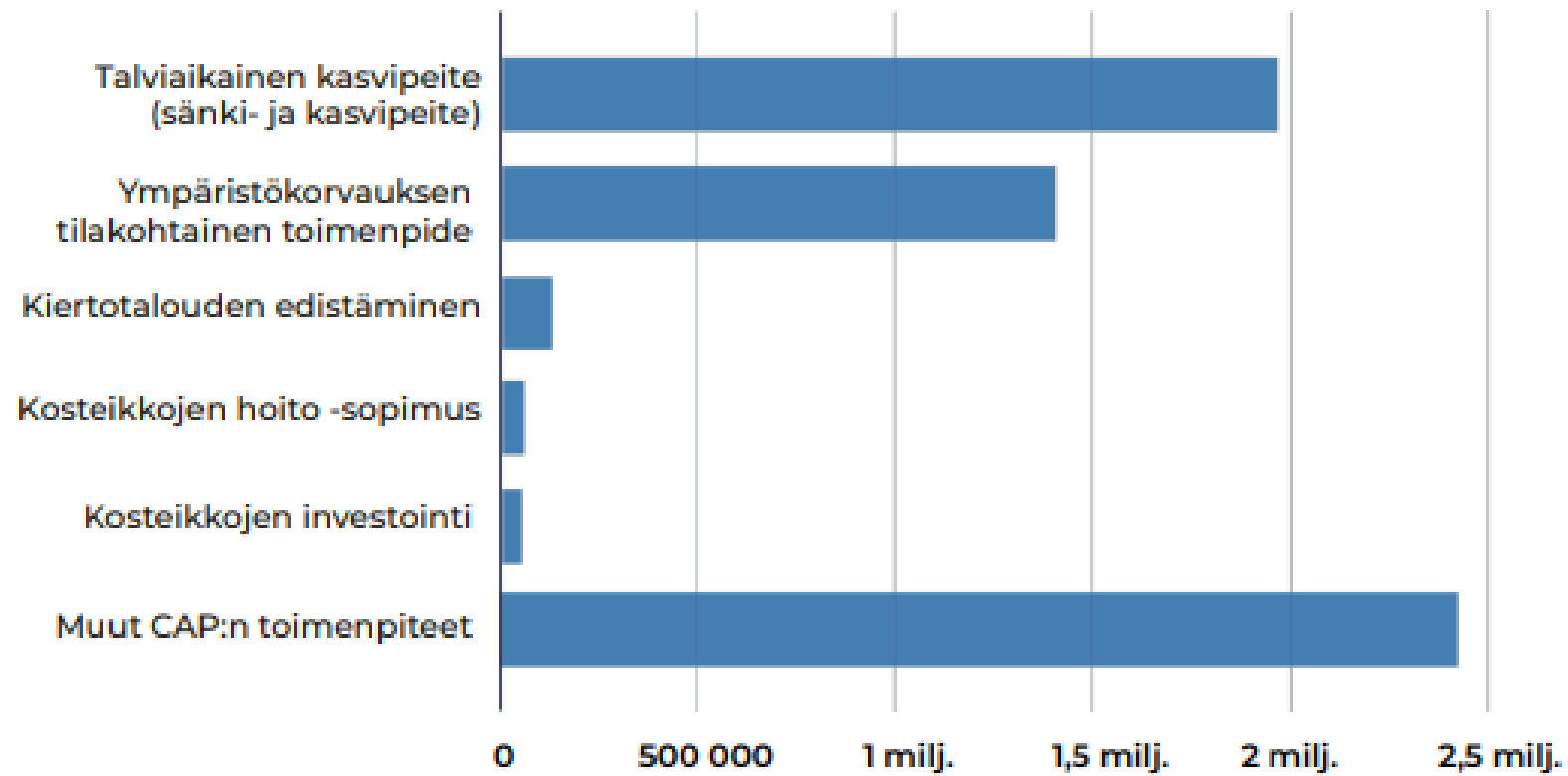
GAEC 2
Turvemaiden suojelu

Jäsenmaalle
vapaaehtoinen GAEC;
Kivennäismaiden suojelu

**CAP:n keskeiset toimenpiteet fosforikuormituksen vähentämiseksi
(kokonaisvähennys 3 400 kg/v liuk. P, 190 000 kg/v part. P)**

CAP:n keskeiset toimenpiteet typpikuormituksen vähentämiseksi (kokonaisvähennys 6 milj. kg/v)

Maatalouden vesistökuormitusta vähentävät keskeiset CAP:n toimenpiteet (kokonaisvaikuttavuus)

Toimi	Vähennetään typpikuormitusta vesistöihin	Vähennetään liukoisen fosforin kuormitusta vesistöihin	Vähennetään partikkelifosfo- rin kuormitusta vesistöihin	Vähennetään eroosiota
	Kokonaisvaikuttavuus (kt/v)			
Talviaikainen kasvipeite (sänti- ja kasvipeite)	1 957 240	-9 731	88 193	100 206 000
Ympäristökorvauksen tilakohtainen toimenpide	1 394 600			
Kiertotalouden edistäminen	126 000	7 079	11 200	0
Kosteikkojen hoito -sopimus	55 080		44 880	6 978 840
Kosteikkojen investointi	48 600		39 600	6 157 800
Muut CAPn toimenpiteet	2 418 480	6 052	6 127	1 657 360
YHTEENSÄ	6 000 000	3 400	190 000	115 000 000

SIIRTYMINEN KEVENNETTYYN MAANMUOKKAUKSEEN

PERUSASIAT KUNTOON

- Vesitalous
- Pellon muoto
- Viljelykierron suunnittelu

PEREHTYMINEN

- Kevennettyyn muokkaukseen siirtyminen vaatii tietoa ja pitkäjänteisyyttä. Muutos maan kasvukunnossa vaatii useita vuosia.

OIKEA LAITTEISTO

- Oikeanlainen laitteisto oikeille maalajeille.

VIRHEIDEN VÄLTÄMINEN

- Tiivistyminen
- Rikkojen leviäminen
- Tautien leviäminen

hiilineutraalisuomi.fi

CANEMURE

KEVENNETTYYN MAANMUOKKAUKSEEN SIIRTYMISEN SYITÄ

MAAN KASVUKUNNON PARANTAMINEN

- Kevytmuokkauksella voidaan parantaa maan kasvukuntoa, sillä peltojen biologinen aktiivisuus lisääntyy, kun maata muokataan matalammalta ja kevyemmin.

MAAN PIENELIÖIDEN LISÄÄNTYMINEN

- Biologisesti aktiivisessa maassa on runsaasti pieneliöitä kuten lieroja, joiden hajotustoiminnan seurauksena maan multavuus ja rakenne paranee.

VILJELYVARMUUDEN PARANTAMINEN

- Multavat sekä hyvärakenteiset maat ovat viljelyvarmempia eivätkä kärsi helposti liiallisesta kuivuudesta tai kosteudesta.

KUSTANNUSSÄÄSTÖT

- Kevytmuokkausta suosimalla voidaan säästää polttoainekustannuksissa huomattavasti.
- Kasvukuntoiset pellot tuottavat satoa pienemmällä lannoituksella, ja näin on mahdollista saada merkittäviä säästöjä lannoituskuluissa.

UUSI CAP-OHJELMAKAUSI

- Uudella CAP-ohjelmakaudella tullaan suosimaan enemmän talviaikaista kasvipeitteisyyttä ja kevytmuokkausta käyttäviä tiloja.
- Kevytmuokkaus syksyllä täyttää talviaikaisen kasvipeitteisyyden vaatimukset.

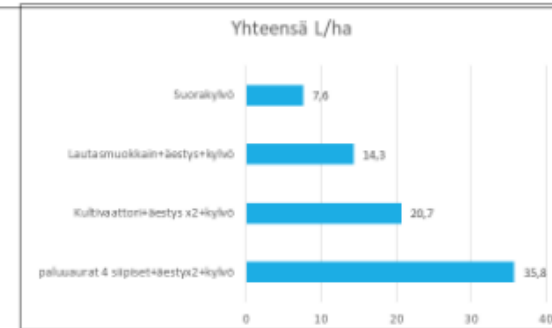
hiilineutraalisuomi.fi

CANEMURE

TALOUDELLISET HYÖDYT

- Polttoaineen säästön lisäksi kevennetyn muokkauksen suuri etu on työajan säästö, jolloin esimerkiksi palkkakuluissa säästetään huomattavasti.
- Kultivointi ja lautasmuokkaaminen voi olla jopa kolme kertaa nopeampaa kuin kyntö.

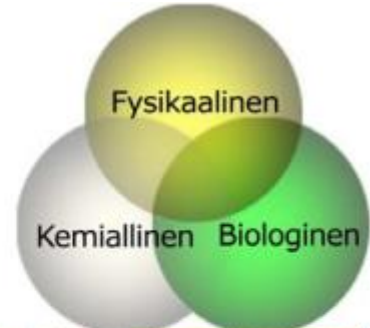

hiilineutraalisuomi.fi

CANEMURE

Peltomaan kasvukunnon tekijät

- **Viljelytoimenpiteet**
 - Kasvinvuorotus, aluskasvit
 - Monivuotiset runsasjuuriset kasvit, nurmet

*Kasvi pumppaa hiiltä maahan
Kasvintähteet ja juurieritteet
mikrobien ravintoa*

Juuret muokkaavat maata

Kumina (vas.) ja härkävavun aluskasvina italianraiheinä (oik.).

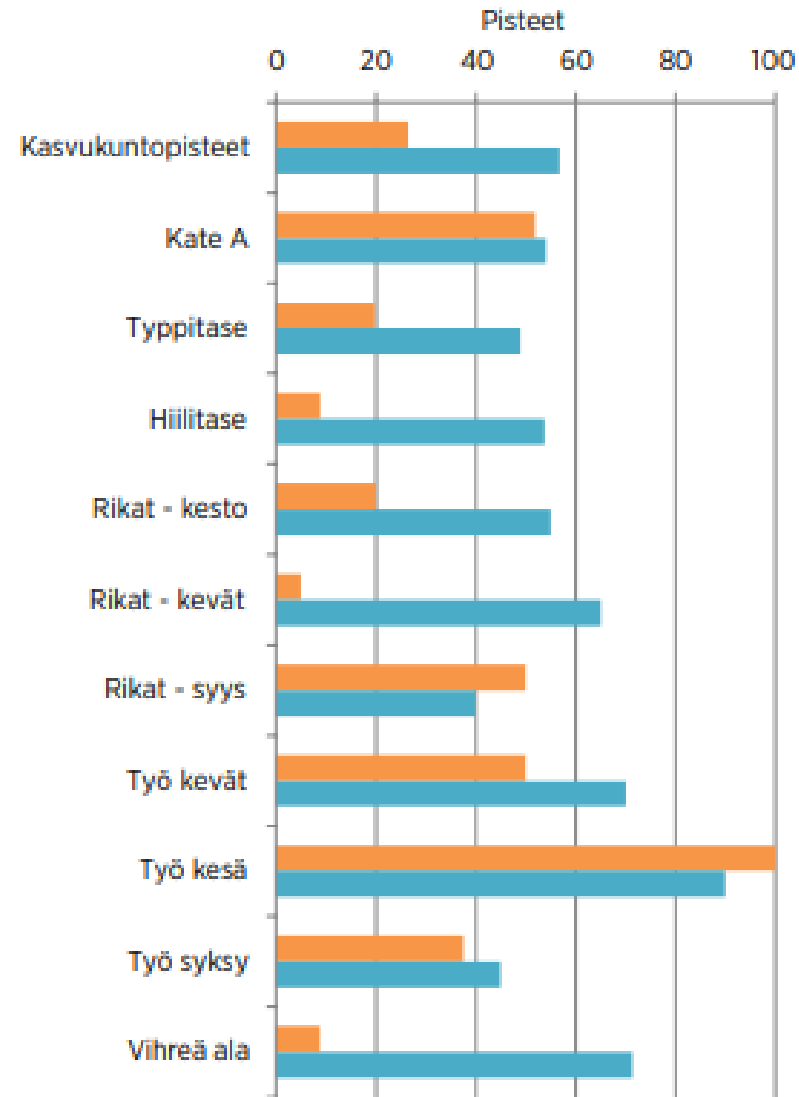
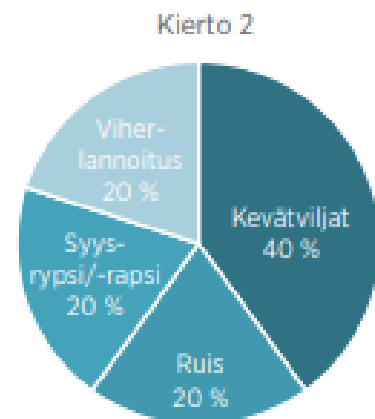
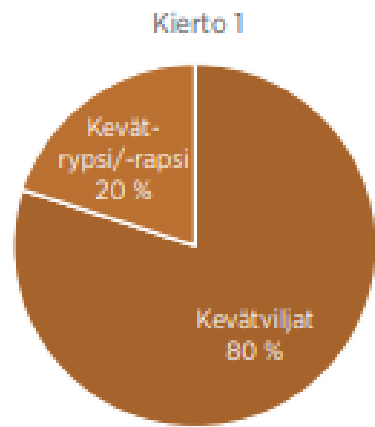
Kuvat: Juuristotietopaketti Myllyls ym. 2014

Hiiliviljelyn vaikutus viljan tuotantokustannuksiin

Ohra	Tilanne nyt	Hiiliviljely
Sadon määrä kg/ha	4 500 	4 800
Sadon hinta €/tn	165	
Satotuotot €/ha	743	792
Tuet €/ha	485 	521
Tuotot yhteensä €/ha	1 228	1 313
Siemen €/ha	58 	78
Lannoitus €/ha	185 	144
Kasvinsuojelu €/ha	52 	32
Muut muuttuvat kulut €/ha	136	
Työkustannukset €/ha	182	
Kiinteät kustannukset, koneet yms. €/ha	719	
Nettovoitto/tappio €/ha	-105	22
Nettotuotantokustannus €/tn	188	160

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

KIITOS
MIELENKIINNOSTA!

11.4.2024 Menneen tukivuoden kertaus ja kyselytunti

KIITOS!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ProAgria
Itä-Suomi